

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 205/2026-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľa 1. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Marekom Majerčíkom, advokátom, Piaristická 21, Nitra, a sťažovateľa 2. [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária CIMRÁK s.r.o., Štefánikova trieda 7, Nitra, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/70/2025-85 z 29. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ 1 označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. februára 2026 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozhodnutím krajského súdu namietaným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ 1 navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie a priznať mu náhradu trov konania. Predmetná ústavná sťažnosť je vedená ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 376/2026 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Miroslavovi Durišovi.

2. Ústavnému súdu bola 20. februára 2026 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa 2 vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a napadnutým uznesením krajského súdu. Predmetná ústavná sťažnosť bola vedená ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 515/2026 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému.

3. Uznesením pléna ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 20/2026-5 z 11. marca 2026 boli veci vedené pod sp. zn. Rvp 376/2026 a pod sp. zn. Rvp 515/2026 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 376/2026.

4. Z ústavných sťažností a príloh k nim priložených vyplýva, že sťažovateľ 1 je žalobcom v súdnom konaní proti sťažovateľovi 2 v postavení žalovaného vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 67Cb/11/2025 o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o určenie vlastníctva.

5. Sťažovateľ 1 podľa § 144 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) vzal žalobu späť.

6. Okresný súd následne uznesením č. k. 67Cb/11/2025-43 z 26. marca 2025 podľa § 145 CSP konanie zastavil.

7. Sťažovateľ 1 proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie, na základe ktorého krajský súd napadnutým uznesením nepripustil späťvzatie odvolania a uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bolo konanie zastavené, zrušil z dôvodu, že späťvzatie bolo uskutočnené konateľom sťažovateľa 1, ktorý bol v konflikte záujmov.

8. V predmetnej právnej veci prebieha spor, ktorého meritom je posudzovanie platnosti kúpnej zmluvy, ktorú uzavrel sťažovateľ 1 konajúcí prostredníctvom konateľky [REDAKOVANÉ] so sťažovateľom 2, za ktorého tiež konala ako konateľka [REDAKOVANÉ] (ktorá je zároveň u sťažovateľa 2 výlučnou spoločníčkou).

II.

Argumentácia sťažovateľov

9. Podstatou argumentácie sťažovateľov je skutočnosť, že podľa ich názoru je napadnuté rozhodnutie arbitrárne a nepreskúmateľné.

10. Sťažovatelia uvádzajú, že krajský súd, poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obo/89/1996 publikované pod R 3/1998, odmietol pripustiť späťvzatie odvolania a zároveň nariadil súdu prvej inštancie neprihliadať na späťvzatie žaloby.

11. Podľa sťažovateľov ide o rozhodnutie, ktoré je aplikovateľné na situáciu, keď obchodná spoločnosť žaluje svojho konateľa v postavení fyzickej osoby. Iba v tomto prípade by tento druhý konateľ nemohol zobrať žalobu za žalobcu späť. Táto situácia ale nie je predmetom konania v tejto právnej veci. Sťažovateľ 1 sa domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy a určenia vlastníctva k nehnuteľnosti proti druhej obchodnej spoločnosti. Podľa sťažovateľov ide o zásadný rozdiel, keďže v konaní pred okresným súdom išlo o povolený úkon jedného konateľa oprávneného konať bez obmedzenia. Ak by vznikla jeho konaním spoločnosti škoda, čo nebolo žiadnym spôsobom ani len naznačené, tak ide o iný druh žaloby a zodpovednosti.

12. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že sa nestotožňuje s názorom sťažovateľa 2 v postavení žalovaného, že rozhodnutie R 3/1998 je aplikovateľné len na situáciu, keď obchodná spoločnosť žaluje svojho konateľa v postavení fyzickej osoby, a len v tomto prípade by tento druhý konateľ nemohol zobrať žalobu za žalobcu späť, naopak, odvolací súd je toho názoru, že predmetné rozhodnutie je aplikovateľné práve v súdnom prípade, keďže v konaní bola preukázaná kolízia záujmu spoločnosti žalobcu a žalovaného.

13. Sťažovatelia uvádzajú, že je síce prípustné, že sa krajský súd s ich názorom nestotožňuje, ale bolo by vhodné uviesť, prečo to považuje za rovnakú situáciu, ako je žaloba spoločnosti proti konateľovi. Ide tu predsa o bežnú obchodnú transakciu medzi dvoma spoločnosťami, ktorej

platnosť alebo neplatnosť je v konaní odvodzovaná iba v podstate nesúhlasom druhého konateľ'a. Žiadne iné závažné dôvody nie sú, ako napr. neprimeraná cena alebo absencia podstatných náležitostí.

14. Sťažovatelia argumentujú tým, že takéto rozhodnutie krajského súdu spochybňuje základnú koncepciu úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku a zavádza právnu neistotu v prípade, ak sa nejaký úkon nebude páčiť druhému konateľ'ovi. Zákon pre tieto prípady pozná iné právne riešenia, ako napádať platnosť týchto úkonov, najmä ak nie sú zjavne nevýhodné alebo nie sú v rozpore so zákonom. Spoločníci a v tomto prípade konatelia sa rozhodli upraviť vzájomné povinnosti tak, že môžu konať obidvaja neobmedzene. Ak chcú takéto rozhodnutie zmeniť alebo obmedziť, tak na to slúži inštitút valného zhromaždenia. Ak takého valné zhromaždenie nepríde k záveru, tak je na to inštitút náhrady škody alebo vylúčenie spoločníka pre porušovanie povinností.

15. Podľa sťažovateľ'ov treba konštatovať, že v tomto prípade absentuje akýkoľvek dôvod neplatnosti zmluvy okrem nesúhlasu druhého konateľ'a. To nie je dostatočný dôvod na prekrúcanie zákona a hľadanie spravodlivosti tam, kde zákon dáva prednosť zmluvnej voľnosti a zodpovednosti podnikateľ'ov. Kolízia záujmu spoločnosti žalobcu (sťažovateľ'a 1) a žalovaného (sťažovateľ'a 2) nie je taká závažná, aby vyžadovala zásah súdu, ktorý je v rozpore s prianím žalobcu konajúceho zákonným spôsobom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

16. Podstatou ústavných sťažností je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom a uznesením krajského súdu, ktorým nepripustil späťvzatie odvolania sťažovateľ'a 1 a zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 67Cb/11/2025-43 z 26. marca 2025 o zastavení konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

17. Z podstaty sťažostnej argumentácie vyplýva subjektívna nespokojnosť sťažovateľ'ov s riešením dvoch otázok, a to či je súd oprávnený nepripustiť späťvzatie žaloby, ak bolo podané druhým konateľ'om žalobcu, a či súd môže obmedziť právo konateľ'a procesne konať, pokiaľ jeho oprávnenie nie je obmedzené spoločenskou zmluvou, zákonom alebo neodkladným opatrením.

18. Ústavný súd z ústavných sťažností a napadnutého rozhodnutia krajského súdu zistil nasledujúci skutkový stav. Sťažovateľ 1 konajúci prostredníctvom konateľ'a [REDAKOVANÉ] sa žalobou doručenou okresnému súdu 6. februára 2025 domáhal proti sťažovateľ'ovi 2 určenia neplatnosti kúpnej zmluvy a určenia vlastníctva. Žalobu súd doručil sťažovateľ'ovi 2 na vyjadrenie. Dňa 24. marca 2025 bolo súdu doručené písomné podanie sťažovateľ'a 1, v ktorom uviedol, že berie žalobu v celom rozsahu späť a navrhuje, aby súd konanie zastavil. Súd prvej inštancie vzhľadom na skutočnosť, že k späťvzatiu žaloby v celom rozsahu konateľ'kou [REDAKOVANÉ] došlo pred predbežným prejednaním sporu, resp. pred otvorením pojednávania, keď sa súhlas žalovaného so späťvzatím návrhu nevyžaduje, konanie zastavil uznesením č. k. 67Cb/11/2025-43 z 26. marca 2025. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 1 prostredníctvom konateľ'a [REDAKOVANÉ] odvolanie. Následne sťažovateľ 1 konajúci prostredníctvom konateľ'ky [REDAKOVANÉ] vzal späť odvolanie.

Krajský súd napadnutým uznesením nepripustil späťvzatie odvolania a zrušil uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania.

19. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že identifikoval na podklade totožnosti osoby konateľky [REDAKOVANÉ] na oboch stranách sporu zásadnú kolíziu záujmov žalobcu a žalovaného. Späťvzatie žaloby z 21. marca 2025 bolo realizované iným (druhým) konateľom ([REDAKOVANÉ]), ako to bolo v prípade podania žaloby (konateľom [REDAKOVANÉ]), a čo je pre vec podstatné, v osobe konateľky [REDAKOVANÉ] išlo o konateľa žalobcu totožného s jediným konateľom žalovaného, čo už zo samotnej povahy koncentrácie konateľského oprávnenia v rukách tej istej osoby na oboch stranách sporu zakladalo v objektívnom ponímaní zásadný konflikt záujmov. Zároveň konateľka [REDAKOVANÉ] písomným podaním zo 14. mája 2025 vzala späť odvolanie, ktoré bolo podané konateľom [REDAKOVANÉ]. Z výpisu z obchodného registra vyplýva, že spoločníkmi a konateľmi žalobcu (sťažovateľ 1) sú [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (konatelia môžu konať samostatne) a spoločníčkou a konateľkou žalovaného (sťažovateľ 2) je [REDAKOVANÉ]. Krajský súd uzavrel, že kolízia záujmov osoby [REDAKOVANÉ] ako konateľky na oboch stranách sporu vylučuje spravodlivé poskytnutie ochrany jej konaniu smerujúcemu k späťvzatiu žaloby a späťvzatiu odvolania (body 8, 9, 12, 21 odôvodnenia).

20. Ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné akcentovať osobitnú povahu napadnutého uznesenia krajského súdu. V prípadoch ústavných sťažností nasmerovaných proti rozhodnutiam všeobecných súdov ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že zásadne môže o merite veci rozhodovať, len ak ústavná sťažnosť smeruje proti „konečným“ rozhodnutiam orgánov verejnej moci. Spravidla musí ísť o rozhodnutie, ktorým sa súdne či iné konanie končí a jeho účastník nemá možnosť inej právnej obrany než využitie inštitútu ústavnej sťažnosti. V konaní, ktoré v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ešte stále prebieha, nemožno uvažovať o splnení tejto požiadavky (IV. ÚS 361/2010). Úlohou ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti totiž nie je meniť, resp. naprávať tvrdené či skutočné pochybenia všeobecných súdov a iných orgánov v dosiaľ právoplatne neskončených konaniach, ale je zásadne povolaný zaoberať sa zásahom do ústavne zaručených práv a slobôd sťažovateľa v právoplatne skončenej veci za súčasného vyčerpania všetkých garantovaných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

21. Ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí, preto ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016).

22. Úlohou ústavného súdu je v zásade posúdiť, či je konanie pred všeobecným súdom spravodlivé ako celok (pozri tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Komanický proti Slovenskej republike zo 4. 6. 2002, č. 32106/96, bod 47). To je v zásade možné až po jeho definitívnom skončení. Povinnosť chrániť základné práva totiž majú aj všeobecné súdy a až v prípade, keď v tejto úlohe zlyhajú v zásade ako celok, môže do ich činnosti zasiahnuť ústavný súd (IV. ÚS 79/2020). Ústavný súd preto spravidla nezasahuje do prebiehajúceho, ešte neskončeného konania pred všeobecnými súdmi (II. ÚS 562/2018, II. ÚS 406/2018, III. ÚS 481/2017). Takýto prieskum je pripustený len veľmi výnimočne, a to v situácii, keď by

namietané pochybenie zaťažilo celý ďalší proces zásadnou vadou, ktorá by už nebola reparovateľná v ďalšom konaní (III. ÚS 46/2013, I. ÚS 227/2018).

23. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu o nepripustení späťvzatia odvolania a zrušení uznesenia súdu prvej inštancie je procesným rozhodnutím, nie rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného vyplýva, že všeobecný súd vo veci koná.

24. Pri rešpektovaní princípu subsidiarity v konaní o ústavných sťažnostiach sťažovateľov, z ktorého vychádza čl. 127 ods. 1 ústavy, neprichádza do úvahy uplatnenie právomoci ústavného súdu, keďže o veci sťažovateľov bude ďalej prebiehať konanie pred všeobecnými súdmi, pričom sťažovatelia budú v ďalšom priebehu konania disponovať účinnými právnymi prostriedkami na ochranu svojich práv vrátane prípadnej neskôr podanej ústavnej sťažnosti.

25. V ústavných sťažnostiach sa uvádza argumentácia, že na ochranu práv v danom prípade môže namiesto žaloby o určenie vlastníckeho práva slúžiť inštitút náhrady škody proti druhému konateľovi, resp. inštitút vylúčenia spoločníka. Ústavný súd však *obiter dictum* k tomu uvádza, že ostatné dva zmienené inštitúty neposkytujú z obsahového hľadiska tú istú formu ochrany ako žaloba o určenie vlastníckeho práva, pretože ak by bol namiesto žaloby o určenie vlastníckeho práva v danom prípade využitý na ochranu práv inštitút náhrady škody alebo inštitút vylúčenia spoločníka zo spoločnosti, prostredníctvom týchto dvoch inštitútov by už nebolo možné dosiahnuť „navrátenie“ vlastníctva v prospech sťažovateľa 1 k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu, teda došlo by stavu, ktorý by už nebol reparovateľný.

26. Podľa názoru ústavného súdu preto s prihliadnutím na dosiaľ uvedené a konkrétnu argumentáciu sťažovateľov nie je napadnuté uznesenie krajského súdu rozhodnutím spôsobilým výrazne a už nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľov.

27. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako neprípustné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu